

ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Ціннісні орієнтації – одне з найважливіших утворень в структурі свідомості і самосвідомості людини. Ціннісні орієнтації є загальними регуляторами людської поведінки, вони акумулюють життєвий досвід людей. Наявність усталених ціннісних орієнтацій свідчить про зрілість людини як особистості. Проблеми ціннісних орієнтацій та цінностей є об'єктом дослідження багатьох наук і активно розробляються вченими. Так, П. Менцер визначає цінності як те, що почуття людини диктує признати важливішим за все. На думку М. Кагана, цінність – це «значення об'єкта для суб'єкта». Дуже корисним є розуміння цінностей А. Коршуновим: «Цінність – це не будь-яка значимість, а лише та, яка відіграє позитивну роль в розвитку суспільства...». На сьогоднішній день в умовах соціально-економічної і духовно-культурної трансформації українського суспільства особливого значення набуває проблема ціннісної орієнтації студентської молоді. Це пов'язане з особливою сприйнятливістю і високою соціальною мобільністю молоді, в наслідок чого виникнення нових ціннісних орієнтацій і девальвація колишніх торкається цієї перехідної соціальної групи більшою мірою, ніж інших верств суспільства.

Ціннісні орієнтації молоді формуються в процесі виховання і навчання, які мають на меті відтворення культурних і історичних нормативів, що сприяють самореалізації особистості. Історично сформувався цілий ряд механізмів, за допомогою яких здійснюється передача ціннісних орієнтацій від покоління до покоління як на вербальному так і на невербальному рівнях. Серед них чільне місце посідає сім'я, церква, мистецтво, література, культура. Саме тому велике занепокоєння викликає ситуація, коли в сучасному суспільстві формування цінностей у молоді відбувається поза реального історичного зв'язку з традиційними цінностями. Відбувається тотальне викорінення із культурного обігу цілого пласту культури. Народна культура, взагалі, сприймається більшою частиною молоді як анахронізм. Крім того несвідоме засвоєння цінностей може вести до підміни одних цінностей іншими і до формування у людини псевдоцінностей. Псевдоцінності не сприяють розвитку людини і можуть бути перешкодою для її самореалізації, хоча людина може бути переконана в протилежному. Так, зокрема, багато молоді вважає, що алкоголь і наркотики є цінними тому, що стимулюють творчість. В останні роки більшість молодих людей приваблюють матеріальні цінності. Дегуманізація і деморалізація соціокультурних цінностей супроводжується підвищенням інтересу молоді до сцен насилля і жорстокості в кіно, ТБ, театрі, музиці, літературі, мистецтві, посиленням споживацьких орієнтацій. Втім, деяка частина молоді не задовольняючись тенденціями розвитку суспільства, зайнята інтенсивними духовними пошуками, зорієнтованими на істинні цінності, що проявляється у посиленні інтересу до світової культури, історії своєї родини, народу.

Науковий керівник – Скиба І.П.